

הודיעו לאחר המפקדים, שאין באפשרותם לחסום את הכביש. או תיקח אוטובוס אורחי ותחסום איתו את הכביש לרוחב" באה הפקודה מן הקצין הבכיר.

מכשירי הקשר של המיטרה טירטרו ללא הרף, השוטרים חששו שהלווייתו של ח'לף תהיה עילה להפגנות לאומיות של הפלסטינים לאורך המסלול, והם מיהרו באיחור לחסום כבישים וצמתים רבים, והובילו את הארון ואת כל המכוניות דרך

אבל משולהב זועק

השכונות היהודיות שמעבר לקריה ירוק.

בכל זאת היתה הפגנה גדולה. יושבי כל מכונית הדביקו על אחת השמשות לפחות, את דיוקנו של המנוח, וכך הגיעו, בנסיעה איטית, ער לגבולות רמאללה.

שם המתין להם, כמצופה, המחסום של המימשל הצבאי. לכמה מן המלווים — בנייהמישפחה ובני רמאללה — ניתן להמשיך, אל תוך העיר, שעליה הוטל עוצר ממושך, הן בגלל הריגת אישה מימשל בשוק, הן בשל החשש מפני הלוויית ההפגנה.

כל האחרים, ביניהם נכבדי הגדה המערבית, שהעזו להופיע להלוויה, בניגוד לאזהרות המפורשות של המימשל, וגם היהודים המעטים שבה, נעצרו במקום והושבו לאחור. תושבי הבתים הסמוכים למחסום, שהתגוררו לידו, פוזרו בגסות, בסיגנון המקובל לגירוש כלבים: "אללה! יאללה! רוחות"

החלטות המימשל היו תוצאה של פשרה. תחילה גברה הנטיה להכריח את המישפחה לקבור את המנוח בלילה, כפי שרגילים לקבור פלסטינים שנורו עליידי כוחות הביטחון. אבל חששו מפני השערוריה העולמית שהיתה עלולה לקום, אך גם האפשרות הפור כה, להניח לציבור לקבור את המת בהלוויה חופשית, נפסלה, מפני החשש שתהיה זאת הפגנה, כפי שלא נראתה בשטחים הכבושים מזה זמן רב.

כך ניתן למישפחה ולבני המקום לערוך הלוויה מצומצמת לאור היום, בתנאי עוצר. לשום אישיות פלסטינית או ישראלית לא ניתן להגיע, מלבד חברי כנסת. גם לחברי כנסת לשעבר לא ניתן לעבור את המחסום, כאשר קציני הצבא מתנצלים: "אילו היית חבר-כנסת בהווה, יכולת..."

כאבים בשתי הרגליים

מדוע עזרר כרים ח'לף, החי או המת, פחד כה רב בחוגי השילטון? לכאורה לא היתה סיבה לכך. הוא היה ראשון הפלסטינים הלאומיים שנבחרו בגדה לכהונה של ראש-עירייה. לאחר-מכן, ב-1976, כאשר הבחירות בחסות שימעון פרס הכניסו את אוהדי אש"ף לכל עיריית הגדה, נבחר גם הוא מחדש. בימים ההם נקט ח'לף עמדה פשטנית. הוא היה מושפע מן הקר

ליטוף אחרון: אשת המנוח מלפנת את פניו בארון, כשסביבה בנות המישפחה מביטות בו בהבעות של טעב

הגרול של תושבי הגדה, הנאמנים לערפאת והרוצים בפיתרון שלום פלסטיני. אילו היה צורך להקים בשלב מסוים נציגות פלסטינית, הנאמנה על אש"ף מבלי לשאת תווית רישמית של האירגון, לניהול משאומתן ראשוני עם ארצות-הברית או ישראל, יכול היה כרים ח'לף למלא בה תפקיד חשוב. תחת זאת ימלא עתה תפקיד אחר: קיברו יהיה סמל לשאיפת הציבור בגדה המערבית לעצמאות לאומית.

בריתה. כאשר הרגה פצצה בירושלים אורחים יהודיים הפיס-מפשע, נטל לירייו יוזמה ופירסם קוליקורא חשוב שבו הביע התנגדות חריפה לשיטת-לחימה זו. אף שלא נשא עוד בתפקיד כלשהו, גדל שיעור-קומתו בעיני הציבור. בעוד שבסאם שכעה, מבעלי-שכס, נחשד בקירבת-ייתר לרמשק ובאי-נאמנות מספקת לערפאת, ואילו אליאס פרייג' מבית-לחם נחשב כמקורב מדי לירדן וכמתפשר מדי עם השילטון הישראלי, התגבש ח'לף כמבטא את מאוויי הרוב

וגרמה לקטיעת רגלו האחת ולפגיעה חמורה ברגלו השנייה. הפצעים הציקו לו עד יומו האחרון, והוא היה זקוק לניתוחים חוזרים. לבסוף, כאשר סירב מילסון, הודח עליפי תוכנית מוכנה מראש והוגלה ליריחו. מי שראה אותו אחרי כל המיבחנים האלה, התרשם מתהליך ההתבגרות שחל בו. הוא הטיף למתינות ולפיתרון מוסכם. הוא התייצב חרימשמעית מאחורי קורה שלום של ערפאת, מול ההתנכלויות של דמשק ובעלות-

מוניסטים, ונחשב כאחד החזית הר' מוקרטית לשיחרור פלסטין של נאייף חוואתמה, ממקורבי מוסקווה. בימים ההם, לפני מילחמת-הלבנון, לא היה הכרל גדול בין חוואתמה ויאסר ערפאת, ולא היה צורך לבחור בין הנאמנות למוסקווה, לרמשק ולאש"ף. כחבר הוועדה להכוונה לאומית, המוסד העליון של הציבור בגדה, משך אליו את שינאת המימשל הצבאי והמתנחלים. פעמים רבות דובר על גירוש מן הארץ. המתחרת הטרור ריסטית שת המתחלים התנקשה בחייו,